

dan fortidens vilkår og begivenheder levede videre i erindringerne hos de personer, som i deres ungdom og manddom havde haft lod og del i det gamle landsbysamfund; næsten alle disse meddelere er nu døde, det gamle samfund er ændret i bund og grund, den mundtlige overleveringsmuligheder er små og fortællingerne glemmes. Kun fordi denne egn bevarede sin meget gammeldags karakter helt til begyndelsen af dette århundrede, har det været muligt for forfatteren at redde denne folkelige tradition fra forglemselsen.

Det har ikke været udgiverens og genfortællerens opgave at foretage nogen vurdering af denne traditions værdi som historisk kilde, og det vilde også have været et meget stort arbejde, der måtte inddrage omfattende kildemateriale i undersøgelsen; men sådan en sammenlignende vurdering vilde sikkert også have kunnet give meget lærerige og interessante resultater og bidrage til en dybere forståelse af forholdet mellem de mundtlige og de skriftlige kilders værdi.

Den folkelige overlevering, som her præsenteres, vilde måske ikke kunne stå for kritikken rent videnskabeligt set; men til gengæld har den sin styrke i det malende, livsnære og fængslende, det, der kan vække interessen og sansen for folkets liv i svundne tider.

Henning Paulsen.

E. A. Hobolt: Anholt i Fortid og Nutid. (Gyldendal 1946).

Denne lille hurtigt læste bog, skrevet af læreren på Anholt, giver en god oversigt over øens historie og naturhistorie og et indblik i dens nuværende forhold. Man skal ikke vente her at finde en på dybtgående studier bygget grundig skildring eller nye resultater af selvstændig forskning. Forfatteren har blot, ud af sin kærlighed til øen, dens barske natur og egenartede historie, samlet en mængde træk fra tidsskrifter og bøger for at give læseren noget af den interesse og sympati for Anholt, som han selv er besjælet af. Og læseren lader sig gerne fange ind af de mange interessante problemer, der knytter sig til øen og dens beboere, og bogens mange billeder af landskaber og mennesketyper

giver en lyst til ved selvsyn at lære dette Danmarks eneste rigtige ørkenland at kende.

Henning Paulsen.

Otto Wang: Kolding Anno 1900 og Foreningslivet i det gamle Kolding. (V. Schæffers Forlag, Kolding).

Den pseudonyme skribent, Otto Wang, i Kolding har nu et fyrrårigt forfatterskab bag sig. Med fin forståelse har han i en række bøger skrevet om de kunstneriske problemer, som ex-libris frembyder, og dermed været med til at vække interesse for disse små grafiske blade. Dertil kommer en række skønlitterære værker, der geografisk og kunstnerisk har Paris til centrum. Selv om den franske hovedstad for Otto Wang er »Verdens Hjerte«, for at bruge hans eget udtryk, er dog Kolding hans hjertes hjem. Hans to sidste bøger handler om hjembyen, »Kolding Anno 1900« (1941) og »Foreningslivet i det gamle Kolding« (1947).

Forfatteren har heri samlet en række skildringer af Kolding by og dens borgere fra hin sorgløse menneskealder, der ligger forud for første verdenskrig. Det meste af det, der omtales, ligger følgelig indenfor rækkevidden af forfatterens egen erindring og bærer sit præg heraf. Det er derfor blevet stærkt personlige bøger, der vælger stof og behandling efter behag mere end efter emne. Fakta i form af årstal og data og anden leksikalsk viden skal man ikke søge i disse bøger. Det er alene stemninger og billeder, forfatteren vil give. I den elegiske tonart er en række portrætter stemt. De begynder, som rimeligt er, med den lærde skomager P. M. Møller, der havde sin bolig i det landskendte bindingsværksgavlhus i Helligkorsgade, og som gennem hele sit lange liv flittigt tog vare på Koldings jordfundne oldsager. Dernæst følger tandlæge Friis, Koldinghusmuseets skaber, og redaktør P. Eliassen, byens historieskriver. Af andre humanister skildres skønhedsdyrkeren, den myndige rektor Sigurd Müller, og den lærde, noget verdensfjerne litteraturforsker, dr. phil. Fr. Moth, hvis gerning i skolens tjeneste blev noget af en smertens vej for ham selv, om han end formåede at fængsle de mere fremmelige blandt gymnasiets elever. I en muntre tonart er skildringerne fra